

بهبکیش:

دولت تکلیف اقتصاد را روشن کند

خبرگزاری دانشجویان ایران - ایسنا
Iranian Students' News Agency

- سه‌شنبه / ۳ مرداد ۱۳۹۶ / ۱۱:۲۵
- دسته‌بندی: اقتصاد کلان
- کد خبر: 96050301726
- خبرنگار: 71464

محمد مهدی بهکیش می‌گوید: این انتقاد به دولت وجود دارد که تکلیف خود را با اقتصاد روشن نمی‌کند. به نظرم اکنون دیگر فرصت آن رسیده که پاسخ دهد آیا می‌خواهد اقتصاد را رقابتی کند. اگر بله باید به آزادسازی قیمت‌ها از جمله قیمت گاز تن دهد.

به گزارش ایسنا، محمد مهدی بهکیش که در جمع فعالان بازار سرمایه در کارگزاری بانک کشاورزی سخن می‌گفت درباره اقتصاد ایران توضیح داد: اقتصاد ایران در شرایط کنونی وضعیتی دارد که یا باید به همین روند ادامه دهد یا به سمت رقابتی شدن پیش رود. ادامه وضعیت موجود با کاهش رشد اقتصادی و افزایش بیکاری همراه خواهد بود و راه دیگر یعنی رقابتی شدن نیز وجود دارد که گرچه مشکلات خاص خود را به همراه خواهد داشت ولی در افق بلندمدت امکانات خوبی را در اختیار افراد جامعه قرار می‌دهد.

او در بخشی از سخنانش به وضعیت سرانه تولید ناخالص داخلی اشاره کرد و گفت: اگر وضعیت ایران را در سال ۱۹۷۹ که انقلاب شد را اکنون بررسی کنیم، آن را با کشورهایمانند ترکیه و کره مقایسه کنیم، می‌بینیم گرچه در سال انقلاب اسلامی هر سه وضعیت یکسانی داشتیم، ولی به تدریج ما از رقبای خود عقب افتاده‌ایم.

بهکیش همچنین درباره وضعیت رشد، تورم و نقدینگی در اقتصاد ایران گفت: بررسی وضعیت گذشته اقتصاد ایران نشان می‌دهد که اقتصاد ما همواره درگیر نوسانات شدید بوده و شاخص‌های کلان، ثبات نداشته است. این در حالی است که تقریباً این مسائل در کشورهای دیگر برطرف شده است.

او درباره وضعیت تورم و نقدینگی در دولت حسن روحانی گفت: در دولت روحانی تورم کاهش پیدا کرد و رشد نقدینگی نیز تا حدی کنترل شد و رشد اقتصادی نیز گرچه در دو سال اول منفی بود ولی در سال ۱۳۹۵ رشد اقتصادی بالایی تجربه کردیم که البته آن هم رشد واقعی در اقتصاد نبود بلکه این امکان فروش نفت و میعانات گازی بود که برای ما فراهم شد و از قبل آن رشد اقتصادی حاصل شد.

این اقتصاددان پیشکسوت درباره وضعیت رشد اقتصادی در گذشته ایران اظهار کرد: بررسی‌ها نشان می‌دهد که در دوره جنگ چند سال رشد منفی را تجربه کردیم و این وضعیت بهبود چندانی نیافت تا دولت اصلاحات به رشد اقتصادی قابل توجهی دست پیدا کردیم ولی در دولت احمدی‌نژاد علی‌رغم درآمدهای گزاف در دو سال آخر رشد منفی تجربه کردیم که نتایج آن را در دولت یازدهم دیدیم.

وی درباره نرخ ارز نیز چنین توضیح داد: متأسفانه نرخ ارز در دولت‌های زمان جنگ، هاشمی و احمدی‌نژاد با نوسانات شدیدی روبرو بوده است و جهش‌های قابل توجهی را در ادوار مختلف تجربه کرده است با این حال در دولت حسن روحانی ارز با شیب ملایمی افزایش یافت و ما امیدواریم که ادامه پیدا کند.

بهکیش در بخشی از سخنانش درباره درآمد ملی توضیح داد: همانطور که می‌دانید اگر قرار باشد درآمد ملی افزایش پیدا کند یا باید مصرف بالا رود یا سرمایه‌گذاری افزایش پیدا کند یا صادرات بیشتر شود یا دولت خرج بیشتری کند. در غیر این صورت طبق فرمول تاثیری در درآمد ملی ایجاد نخواهد شد.

وی توضیح داد: درباره صادرات باید بگوییم که همواره در اقتصاد ایران با مشکل کمبود صادرات محصولات غیرنفتی روبرو بوده‌ایم. در دولت احمدی‌نژاد صادرات نفتی ما به شکل محسوسی افزایش یافت ولی این صادرات اشتغالزا نیست و بررسی‌ها نشان می‌دهد که صادرات اشتغالزا در ایران همواره در حال کاهش بوده است.

صادرات غیرنفتی در سال ۱۳۹۵ در مقایسه با سال ۱۳۹۴ نشان می‌دهد میعان‌ات گازی به خاطر افزایش تولید نفت افزایش یافته است و از ۴٫۶ میلیارد دلار سال ۱۳۹۴ به ۷٫۳ میلیارد دلار در سال ۱۳۹۵ رسیده‌ایم. ولی آنچه که اشتغال ایجاد می‌کند، صادرات بخش صنعتی است که متأسفانه در سال ۱۳۹۵ نسبت به سال ۱۳۹۴ کاهش یافته است.

علی‌رغم از بین رفتن بخش عمده‌ای از تحریم‌ها صادرات صنعتی ما همچنان افزایش نیافته است که این موضوع نشان می‌دهد که کالاهای تولید شده یا قیمت مناسبی ندارند یا کیفیت متناسب با بازارها ندارند. در هر صورت اگر نتوانیم تولید کالاهای صادراتی را افزایش دهیم نمی‌توانیم از بعد صادرات در درآمد ملی کشور تاثیر مثبتی بگذاریم.

او همچنین به صادرات خدمات اشاره کرد و گفت: صادرات خدمات نیز در سال ۱۳۹۵ نسبت به سال ۱۳۹۴، ۱۳ درصد کاهش یافته است و بررسی صادرات ریلی، جاده‌ای و ترانزیتی نشان می‌دهد که صادرات همه این بخش‌ها منفی بوده است.

او درباره وضعیت سرمایه‌گذاری نیز گفت: بررسی وضعیت سرمایه‌گذاری در گذشته نیز نشان می‌دهد که در دولت احمدی‌نژاد با خروج سرمایه از کشور مواجه شدیم که در دولت روحانی نیز این وضعیت چندان بهبود نیافت. در ۱۰ سال اخیر به غیر از یک سال همه ساله با خروج سرمایه روبرو بوده‌ایم و این موضوع در درآمد ملی تاثیر منفی گذاشته است.

او همچنین درباره مصرف خانوار نیز توضیح داد: بررسی‌ها نشان می‌دهد که متوسط درآمد خانوار شهری از سال ۱۳۸۶ تا سال ۱۳۹۲، ۲۲ درصد و درآمد خانوار روستایی طی همین سال‌ها ۳۷ درصد کاهش پیدا کرده است. در نتیجه سطح تقاضای خانوار ایرانی در سال ۱۳۹۲ معادل سال ۱۳۸۰ و ۱۳۸۱ بوده است که این نشان می‌دهد که قدرت خرید مردم طی ۱۰ سال کاهش هم یافته است.

بهکیش تصریح کرد: طبق آنچه گفتم وقتی مصرف داخلی کشور مانند سال ۱۳۸۰ است سرمایه خارج شده و صادرات کالا و خدمات مناسب نیست چگونه می‌توان انتظار افزایش درآمد ملی داشت.

او افزود: البته پیش بینی‌های صندوق بین‌المللی پول نشان از آن دارد که از سال ۲۰۱۸ سرمایه‌گذاری در ایران با شیب ملایمی افزایش خواهد یافت و پیش بینی می‌کنم بخش عمده‌ای از این افزایش در نفت و گاز رقم بخورد.

او در بخشی از سخنانش درباره کانون‌های بحران‌زا در اقتصاد ایران توضیح داد: فساد و قاچاق، غیررقابتی بودن اقتصاد، استهلاک سرمایه وضعیت نظام بانکی، آب، عدم اطمینان به آینده (روابط بین‌الملل) بزرگترین بحران‌هایی است که اقتصاد ایران با آن روبرو است.

او این انتقاد را به دولت روحانی وارد کرد که ما به دولت این نقد را هم داریم که تکلیف خود را روشن نمی‌کند که با اقتصاد می‌خواهد چه کند. با حرف کلی که نمی‌شود مملکت را اداره کرد. آیا می‌خواهد اقتصاد را رقابتی کند. اگر می‌خواهد اقتصاد رقابتی شود باید قیمت محصولات از جمله قیمت گاز را آزاد کند. پیگیری تمام وضعیت‌های برنامه توسعه نشان می‌دهد که فقط در یک دوره و آن هم در برنامه سوم توسعه که مسعود نیلی معاون سازمان برنامه و بودجه بود، برنامه اقتصادی روند رقابتی شدن را پیش گرفت به صورت قدم به قدم در آن برنامه مشخص شده بود که چگونه گام به گام به سوی اقتصاد رقابتی پیش برویم که البته آن برنامه اجرا نشد و بعد از آن هم دیگر در هیچ برنامه‌ای به سمت و سوی رقابتی شدن پیش نرفتیم و اکنون هم اگر بخواهیم دوباره آن را پیش بگیریم باید به برنامه سوم برگردیم.

بهکیش بخشی از سخنانش را به بازار سرمایه پرداخت و گفت: بازار سرمایه رقابتی‌ترین بازار جهان است که منابع در آن بسیار متحرک است. بازار سرمایه همچنین ده‌ها برابر سریع‌تر از بازارهای دیگر کار می‌کند و به تصمیمات دولت بسیار حساس است. افرادی به بازار سرمایه جذب می‌شوند که قابلیت نشان دادن عکس‌العمل سریع را دارند و فعالان در این بازار نوسانات را به عنوان یک اصل پذیرفته‌اند.

وی در خصوص بازار سرمایه ایران گفت: بازار سرمایه در ایران باید فعال شود چون پتانسیل رقابتی و فعال شدن را دارد. ولی با این حال بازار سرمایه در ایران اشکالات اساسی دارد. ابتدا این که در آن رانت اطلاعاتی وجود دارد و دیگر اینکه اشکالاتی دارد مانند اینکه امکان جذب سرمایه‌گذاری، جذب تکنولوژی در آن پایین است و مثلاً نمادها به صورت طولانی مدت بسته می‌شود و با مشکلاتی مانند نبودن شفافیت و افشای اطلاعات روبرو است.

او برای برطرف شدن مشکلات سرمایه به مواردی مانند فشار فعالان بازار سرمایه به سازمان بورس برای جلوگیری از بستن طولانی مدت نمادها اشاره کرد و گفت: تصحیح ساختارهای بازار، پیوستن به نظام حسابداری بین‌المللی چون IFRS از جمله اقدامی است که باید در بازار سرمایه انجام گیرد.

انتهای پیام

<http://www.isna.ir/news/96050301726/%D8%AF%D9%88%D9%84%D8%AA-%D8%AA%DA%A9%D9%84%DB%8C%D9%81-%D8%A7%D9%82%D8%AA%D8%B5%D8%A7%D8%AF-%D8%B1%D8%A7-%D8%B1%D9%88%D8%B4%D9%86-%DA%A9%D9%86%D8%AF>